OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 29. ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . . „ 12.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag.*

MAANDAG 11 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

IETS OVER DE AFZETBAARHEID DER REGTERLIJKE MAGT IN NEDERLANDSCH INDIE.

Dezer dagen ontvingen wij ter plaatsing een vertoog over het onbillijke dat er zoude opgesloten zijn in het verschil tusschen de bepalingen der Nederlandsche Grondwet en het Nederlandsch Indische Regerings-reglement, aangaande de afzetbaarheid van regterlijke ambtenaren.

Al ware het ook dat de schrijver de voorwaarde vervuld had zonder welke wij geene stukken van anderen afkomstig in ons blad opnemen, namelijk bekendstelling van zijnen naam, althans bij de Redactie, zoo zouden wij toch het bedoelde artikel geene plaats hebben gegeven, omdat wij ons ten regel hebben gesteld over *zaken* te schrijven en het afgezonderd leven van *personen* nimmer tot een onderwerp van behandeling te maken.

De omstandigheid dat wij met den schrijver omtrent het al of niet doelmatige der Nederlandsch Indische bepalingen omtrent de afzetbaarheid der Regterlijke magt in gevoelen verschillen zoude overigens geene reden zijn geweest waarom wij de mededeeling van *zijne* meening aan het publiek zouden hebben onthouden. Wij noodigen zelfs bij deze den ons tot dus verre onbekenden schrijver uit om zijn artikel, gezuiverd van personaliteiten en onder mededeeling aan ons van zijnen naam, op nieuw ter plaatsing in te zenden, terwijl wij het intusschen niet ongepast hebben geoordeeld, om onze bestendige lezers, waaronder de bedoelde schrijver zich mede rangschikt, met ons gevoelen over dit onderwerp in algemeene trekken bekend te maken.

Bij het daarstellen van het Reglement op het beleid der Indische Regering is met het oog op erkende bezwaren het denkbeeld verworpen om de regterlijke ambtenaren, onder de uitzondering evenwel bij Art. 94 en 95. van het Reglement gemaakt, voor het leven te benoemen. Volgens die bepalingen bij de zoo even genoemde artikelen gemaakt, kunnen alleen de President, de vice-president en de leden van het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie met hunne toestemming in andere betrekkingen worden overgeplaatst, en hierin ligt de waarborg van eene onafhankelijkheid, die voor eene goede regtsbedeeling wenschelijk en nuttig is.

Voor Europa, waar tot de vervulling der onderscheidene betrekkingen van algemeen bestuur alle ruimte van keus bestaat, moge de onafzetbaarheid der regterlijke magt als een heilzaam beginsel gehuldigd worden: het meer beperkte Indische personeel en de gedurige afwisselingen, die daar, gelijk in alle tropische gewesten, plaats vinden, gedoogen de strenge handhaving van dat beginsel niet, wil men niet ieder oogenblik gevaar loopen, den regelmatigen gang des bestuurs te belemmeren. Aan den Gouverneur-generaal werd uit deze overweging — behoudens de gestelde uitzonderingen — de bevoegdheid gelaten, om elk ambtenaar in die betrekking te plaatsen, waarin hij in 's Lands belang met het meeste nut werkzaam zal kunnen zijn. Deze bevoegdheid is mede in het belang der regterlijke ambtenaren zelven, wier loopbaan betrekkelijk beperkt is en, gedeelijk althans, niet de voordeelen oplevert, welke voor de ambtenaren van het administratief gezag weggelegd zijn. In de benoeming voor het leven zouden de eersten derhalve een bezwaar zien, om zich vooraf aan een speciaal vak te wijden. Doch nog andere redenen billijken de benoeming van regterlijke ambtenaren tot de betrekkingen van algemeen bestuur. De regtskennis toch is voor den ambtenaar, bij het binnenlandsch bestuur o. a., geenszins nutteloos, om bij plaatselijke regterlijke instellingen anderen voor te lichten en met vrucht als President of Griffier te fungeren. Voor de hoogere regterlijke collegiën, die in het laatste ressort oordeelen, zal deze voorlichting in regtskundige geschillen het middel aan de hand geven, om op de gewezen vonnissen terstond eene bepaalde meening te vestigen. Menige dwaling, door onkundige inlandsche regters begaan, kan op die wijze worden voorgekomen; en de algemeene belangen zullen er gewis bij winnen, wanneer de regterlijke ambtenaar met anderen naar elke betrekking dingen mag.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT
van den 6den *April* 1859 N°. 28.

Als een vervolg van het voorkomende in het officieel gedeelte van no. 25 van dat blad, ten aanzien der eervolle belooningen, toegekend aan eenige officieren en onderofficieren enz. der zee en landmagt, die zich bij de verovering van Djambie op den 6den September 1858 hebben onderscheiden, wordt aangeteekend, dat terzelfder zake alsnog.

IS GEPLAATST:

(*Koninklijk kabinets-rescript van 8 February 1859 no. 64.*)

Dat aan den luitenant ter zee der tweede klasse P. Roodzant, kommandant van Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, namens den Koning, zal worden uitgereikt een eeresabel, met het opschrift: Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gezagvoerder van de gouvernements kruisboot no. 8, J. J. Pielaat.

BENOEMD:

Tot vendumeester in de afdeeling Demak en Grobogan, de adsistent-resident aldaar W. G. M. van der Kaa.

Tot eersten onderwijzer aan de gouvernements derde lagere school te Weltevreden, de eerste onderwijzer, tevens binnen-regent van het protestantsche wees-en armenhuis te Samarang D. C. de Bruin.

VOORLOOPIG BENOEMD:

Tot telegrafisten de leerling-telegrafisten S. A. J. de Bruin, P. J. van Kempen, M. Wruck, F. A. Kamsma, J. G. Spier, R. F. R. Knaap, L. R. Priester, C. F. A. Sperhak en H. J. Scholten.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld H. W. Balzer, laatst ambtenaar van het boschwezen in de residentie Rembang.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den zoutpakhuismeester bij het hoofddepôt te Sumanap W. Hamstra en aan den ambtenaar op nonactiviteit C. A. D. Wierts van Coehoorn, laatst tweede kommies bij de boekhouding van de direktie van financien.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur van Financien, in de maand Maart,

BENOEMD:

Tot eerste klerken bij de directie, de klerken H. Le Conge en J. C. Florentinus.

Door den Directeur der kultures.

WEDERGEPLAATST:

BIJ DE INDIGOKULTUUR.

De op zijn verzoek eervol uit zijne betrekking ontslagen opziener der derde klasse K. C. Meulenhoff; zijnde hij

WAT ER ALZOO GEKOOKT EN GEGETEN WORDT.

Menigvuldig zijn de klassificatiën, onder welke de wijsgeeren den mensch hebben willen rangschikken; doch onder al deze klassificatiën is er niet eene die zoo juist is als die, welke den mensch een „kookend dier" noemt. Hoe kan men den mensch voldoende specificeren als men hem aanduidt als een „tweebeenig pluimloos dier," daar men immers van een geplukten haan hetzelfde zou kunnen zeggen, of als een „lagchend dier" daar de hijena eveneens lacht? Wil men hem een „denkend dier" noemen, de olijphant denkt, in zekeren zin, ook; evenzoo de hond en het paard, de kat en de aap, ezels die deurklinken opligten en varkens die deuren ontgrendelen en door hun geknor de letters van het alphabet aanduiden. Maar in zijne hoedanigheid van kookend dier wordt de mensch door niet één dier, hetzij twee of viervoetig, geëvenaard. Nooit zal men een haan zijn gerstkorrels zien kooken, evenmin zal het een hijena ooit in de hersens komen schapenvleesch te braden; honden en paarden zouden nooit erg hebben in gekookte pens of gekookte slobbering, en zelfs apen, die wel een vuur zouden kunnen aanleggen, nooit, nadat het vuur is aangelegd, er op kooken. De mensch is bij uitsluiting het kokend dier der schepping, en als zoodanig beschouwd, moet, hetgeen hij kookt, en de wijze hoe hij kookt, gerekend worden als te behooren tot de belangrijkste feiten van zijn bestaan. Zoo dacht althans de heer Lund Simmonds er over, en dienovereenkomstig schreef hij een onderhoudend boekje, getiteld: „Merkwaardigheden omtrent menschelijk voedsel," waaruit wij onzen lezers het een en ander mededeelen.

Bijna alle volken hebben hunne eigenaardige nationale geregten. De Engelschman heeft zijn roast-beef, de Schot zijn haggis; de Franschen hebben hunne pot-au feu; de Spanjaarden hunne olla podrida. Voor den Duitscher gaat er niets boven zijn Sauerkraut; Rusland boogt op zijn kaviaar; de Groenlanders vinden niets lekkerder dan traanolie en walvisch spek. Een Napolitaan is tevreden als hem maar zijn macaroni niet ontbreekt; de Ieren hebben hunne aardappelen en wat ons Hollanders betreft, wie kent onze Hollandsche hutspot niet? De Engelschen en Amerikanen zijn vleescheters bij uitnemendheid; de hoeveelheid vleesch die gemiddeld berekend per hoofd verbruikt wordt te Londen en te New-York, staat omtrent gelijk, namelijk een half pond daags. — In Frankrijk is die hoeveelheid slechts een zesde pond per hoofd over de geheele bevolking gerekend, doch daarbij moet men in 't oog houden dat op het platte land van Frankrijk slechts zij doorgaans vleesch eten, die in goeden doen zijn zoo als men zegt; de armen en min gegoeden proeven selden meer vleesch dan eens of hoogstens tweemaal 's jaars, namelijk altijd op den feestdag van den heilige van het dorp, en ook somtijds op nieuwejaarsdag, die in Frankrijk eveneens gevierd wordt als het kersfeest in Engeland. Het spreekt van zelf dat in Roomsche landen het vleeschverbruik naar de verhouding tot de bevolking geringer moet zijn dan in Protestantsche. De een of twee dagen in de week, dat de Roomschen geen vleesch eten, benevens de groote veertigdaagsche vasten, hebben op het vleeschverbruik in landen waar de bevolking uitsluitend of grootendeels uit Roomsch-Katholijken bestaat, een aanmerkelijken invloed. Doch zelfs al laat men dit alles buiten rekening, lijdt het toch geen twijfel, of in Engeland en Amerika is het verbruik, van vleesch veel grooter dan in eenig ander land der Oude en Nieuwe wereld; welligt omdat beide deze landen de rijkste en omdat hunne inwoners de werkzaamste zijn in vergelijking met andere landen en volken. Nogtans wordt er daar veel meer vleesch verbruikt dan volstrekt noodzakelijk is, ten minste onder de meer gegoede klassen. Sydney Smith maakte eene berekening van het overtollige voedsel, dat hij verbruikt had tusschen den leeftijd van tien en van zeventig jaren, en bevond dat dit te zamen bedroeg een en veertig karrevrachten aan eten en drinken, ter waarde van ongeveer ƒ 84,000. In het Zuiden en Oosten wordt zeer weinig dierlijk voedsel verbruikt en nog minder geestrijke dranken, daar vruchten, granen en ligte soorten van wijn de plaats vervullen van de groote massa's vleesch, de stroomen bier, en de in geringere hoeveelheden genuttigde, doch meer bedwelmende dranken van het Noorden en Westen. Een handvol rijst is voor den Hindoe voldoende; een Italiaan is dubbel te vreden met een tros druiven en een pond brood, maar de Schotsche Hooglander, die zich geen vleesch kan verschaffen, stelt zich voor dat gemis schadeloos met whiskey en de

ter beschikking gesteld van den resident van Bagelen.

Door den Directeur der Burgerlijke openbare Werken.

BENOEMD:

Tot élève-opzigter bij 's lands burgerlijke openbare werken, de tijdelijke opzigter (werkbaas) bij den waterstaat te Samarang P. A. de Jonker, met aanwijzing van Buitenzorg tot standplaats.

Door de Algemeene Rekenkamer.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als tijdelijk buitengewone eerste klerk bij dat collegie D. W. Hachtman.

BENOEMD:

Tot tijdelijk buitengewoon eersten klerk bij dat collegie, de tijdelijk buitengewone klerk A. A. Voorneman.

Door den Resident van Soerabaya.

Tot eersten klerk op het residentie-bureau aldaar J. Leidelmeijer.

Door den Ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding der dienst van de Gouvernements Telegrafen in Nederlandsch-Indie gedurende Maart 1859.

BENOEMD:

Tot leerling-telegrafisten op het telegraafkantoor te Weltevreden D. W. Vermeer, A. A. Bier, J. Keilman, G. van Heeteren, A. H. Holdert, en A. F. C. Buckmam.

Tot chef van het telegraafkantoor te Madioen, de telegrafist G. W. A. Strick van Linschoten, te Soerabaya.

Tot chef van het telegraafkantoor te Probolingo, de leerling telegrafist J. A. J. de Bruin, chef van het telegraafkantoor te Buitenzorg.

Tot chef van het telegraafkantoor te Buitenzorg, de leerling telegrafist aldaar G. N. A. Rochell.

OVERGEPLAATST:

Van het telegraafkantoor te Weltevreden naar dat te Ambarawa, de leerling-telegrafist A. J. J. C. Guise.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE,

BEVORDERD:

Tot intendant der tweede klasse, de onder-intendant der 1ste klasse C. Vemer.

Tot onder-intendant der eerste klasse ter Sumatra's Westkust, de onder-intendant der tweede klasse J. G. Bennink.

Tot betaalmeester der eerste klasse, de adjunct-intendant J. P. H. de Lassasie.

Tot adjunct intendant, de aspirant-intendant A. G. Geloudemans.

GEPLAATST:

Bij het 7de bataillon, de majoor J. W. J. Piper, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot vice-commandeur bij het vak van scheepsbouw bij het marine etablissement te Soerabaya, de particuliere scheepstimmerman J. L. Bruggeman.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand	April	op den	18den.	
„ „ „	Mei	„ „	2den	en 19den.
„ „ „	Junij	„ „	2den	„ 19den.
„ „ „	Julij	„ „	2den	„ 20den.
„ „ „	Augustus	„ „	3den	„ 18den.
„ „ „	September	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	October	„ „	3den	„ 19den.
„ „ „	November	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	December	„ „	3den	„ 19den.

des namidags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Dingsdag den 12den April 1859.

Voor het sterfhuis van mevrouw de weduwe Buse, nabij de poort van de oude Passeerbaan, en uitbesteding ten kantore van den Resident.

Woensdag den 13den April 1859.

Bij den Pachter der pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

Donderdag den 14den April 1859.

Bij den Pachter der pandjeshuizen The Tiansoe te Pasaar Besaar.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, G. E. HEMMELDER, echtgenoote van

TOEBAN (MAIBIT). F. VREEDE.

5 *April* 1859. (429)

Eenige kennisgave.

HUWELIJKEN.

VIJF EN TWINTIG JARIGE ECHTVEREENIGING.

DITLOF JAN SÈBO.

MET

MARIA MAGDALENA ROBIJN,

TOEBAN, *den* 3 *April* 1859. (417)

Getrouwd:

A. S. J. VAN KESTEREN,

EN

M. DE BRUINE

SOERABAYA, *den* 6*den April* 1859,

Eenige kennisgave. (416)

Getrouwd:

PHILIP HENDRIK LAMMERS LISNET.

MET

MARIA WILHELMINA VIJSMA,

KEDIRIE, 5 *April* 1859. (411)

STERFGEVALLEN.

Den 4den dezer is alhier overleden na eene kortstondige ziekte, de Heer JOHANNES TEN SIETHOFF, in den ouderdom van 67 jaren.

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van den overledene, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen voor *ultimo Mei* aanstaande. (404)

SOERABAYA, *De Executeur testamentair,*
den 6*den April* 1859. H. L. RADEMAKER.

Heden overleed alhier tot mijne bittere droefheid mijn geliefde broeder E. J. ABELS JR., in den ouderdom van 41 jaren.

SOERABAYA, L. DE LA FOSSE.
7 *April* 1859. *Geb. Abels.*
Eenige kennisgave (424)

Op den eersten April overleed alhier ADRIANA, JOSÉPHINE, MARIE, EUGÉNIE, ELIZA, in den ouderdom van twee jaren.

Jongste dochter van

SOERABAYA, Ridder DE STUERS.
8 *April* 1859. (419)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 12den dezer,

ten sterfhuize van MEVR. DE WED. BUSE, gelegen nabij de poort van de oude Passeerbaan, van:

BRILLANTEN, DIAMANTEN en ROBIJNEN, MOUWKNOOPEN en RINGEN, EENIG GOUDWERK, ZILVERWERKEN, bestaande in: THEE-SERVIES, SCHENKBLADEN, OLIE en AZIJN-ZETJE, LEPELS en VORKEN, SIRIE-DOOS enz., voorts MEUBELAIRE GOEDEREN, EEN VIS-À-VIS, EEN PALANQUIN, TWEE GOED GEDRESSEERDE HARD LOOPENDE WAGENPAARDEN en EEN PAARD. (403)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 15den April a. s.,

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN. (414)

Op de vendutie van *den 15den April a. s.*

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen nog worden verkocht: NIEUWE KLEERKASTEN, RONDE TAFELS, CONSOLES, WIT GOED, GOUDEN SPELDEN met JUWELEN van 2, 3 en 4 karaat, 60 VELLEN LEDER, TAFELSERVIESEN, BALANCEN, SCHARNIEREN, GIM, MENIE, enz. (415)

VENDUTIE.

Op Maandag den 18den dezer.

Voor het sterfhuis van den heer J. TEN SIETHOFF.

Van den **INBOEDEL** des overledenen.

SOERABAYA, H. L. RADEMAKER.
11 *April* 1859. (425)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 19den April 1859.

des avonds ten half acht ure.

DOOR

E. FUHRI & CO.

Te houden in een nader aan te wijzen lokaal.

Van EENE UITMUNTENDE VERZAMELING BOEKWERKEN, meest allen geheel nieuw, en waarvan de Catalogus, die op *franco* aanvrage *gratis* verkrijgbaar is, met deze courant algemeen verspreid wordt.

Commissien worden aangenomen. (394)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA.

GEZAGVOERDER W. VOGEL.

Vertrekt *Dingsdag den* 12den aanstaande, naar BATAVIA via SAMARANG. Adres, bij

(407) W. CORES DE VRIES

Donsche Kozak bevindt zich wel bij het gebruik van *khoumis*, eene soort van geestrijke drank die uit paardenmelk getrokken wordt. In andere landen, waar men geen gedistilleerde of gegiste dranken heeft, eet men rauw vleesch, of men verslindt er groote hoeveelheden vet en olie, waarvan het gebruik aan hetzelfde doel beantwoordt als het gebruik van spiritualia, schoon de tijd, alvorens men er de uitwerkselen van ondervindt, noodwendig langer zijn moet; want vet en olie, van welke soort ook, bevatten in ruime mate koolstof, en onderhouden de dierlijke warmte: — zij vormen het inwendig zuur van brandstof, waardoor het gansche ligchamelijk zamenstel verwarmd, en gekoesterd, en de consumtie wordt aangevuld die in koude landen door de snelle ademhaling veroorzaakt wordt. die zich dikwijls uitsluitend, met graankorrels voeden, of van jonge honden, die nog niets dan de moedermelk geproefd hebben? — Waarom trekken wij dan den neus op voor visch die niet al te versch meer is, of voor eijeren die slechts iets te lang onder de moederlijke borst der klokhen gelegen hebben? Het is alles maar gewoonte, en de tegenzin dien wij tegen het een en ander hebben, spruit hoofdzakelijk voort uit vooroordeelen die wij als met de moedermelk hebben ingezogen. Waarom toch, in 's Hemels naam, de kikvorsch, wier vleesch zoo malsch is, veraf-chuwd, terwijl men allerwege pens ziet verkoopen, en de lever van gestorven dieren zelfs, na in patés te zijn toebereid, tegen goud wordt opgewogen? Van waar toch die afschuw van paardenvleesch, terwijl een gebraden schapenbout als een

Over het algemeen is de mensch een allesverslindend dier, maar wel in de eerste plaats is het épithetor alverslindend toepasselijk bij de Chinezen. De Chinezen toch eten meer allerhande soort van zelfstandigheden dan de wilden, en dat wel vooreerst omdat hun land overbevolkt is, zoodat zij menigmaal gebrek hebben aan gezond natuurlijk voedsel, en ten andere omdat zij meer beschaafd zijn, zoodat daar te lande minder vooroordeelen en minder onwetendheid wordt aangetroffen. Een Chinees eet letterlijk alles: — ratten, honden, slakken, rupsen, wormen, muizen vleermuizen, vogelnestjes, bedorven eijeren, poppen van zijdewormen, apen, slangen, zeeslangen, kikvorschen, haaijenvinnen, bedorven visch en belegen eijeren, — alles is van hunne gading. Uit al wat wij hier hebben opgenoemd, benevens vele dergelijke lekkernijen bestaat het dagelijksch voedsel van een Chinees, die verstandig genoeg is om aan te nemen, wat de Natuur hem verschaft zonder eenig kieskeurig onderscheid te maken tusschen het reine en het onreine. Want gaan wij Europeanen niet doorgaans zeer grillig en onwillekeurig te werk, ten opzigte van hetgeen wij als voed-el verkiezen of verwerpen? En als wij zee slakken of alikruiken, zeeslangen of aal, de zoo menigmaal vergiftigde mosselen, garnalen, levende oesters en varkens en eenden, — de onreinste dieren ter wereld wat hun voedsel betreft — met smaak kunnen eten, waarom zijn wij dan vies van slakken, wormen rupsen en slangen, van muizen lekkernij wordt beschouwd? Want de minste schapen zijn doorgaans volkomen gezond en tenzij men ze slagt, sterven

zij meestal aan het een of ander ongemak. Met den diepsten afschuw spreekt men van „kruipend gedierte," zonder te bedenken dat de schildpad, wier vleesch zoo gezocht is, dat men het, ter bereiding der zoo geliefkoosde schildpadsoep, op alle mogelijke wijze door eene andere soort van vleesch tracht te vervangen, mede tot deze afschuwwekkende dieren behoort. Wel is waar, eten wij geen kikvorschen, omdat het eten van kikvorschen nu eenmaal hier te lande niet in den smaak valt; doch dit is geenzins omdat deze diertjes tot het geslacht der kruipende dieren behooren, behalve in de oogen van hen die geen andere reden weten aan te voeren. En zoo gaat het met verscheidene andere artikelen, die even goed als voedsel gebruikt zouden kunnen worden, doch die nu eens vooral het volksvooroordeel tegen zich hebben. Een malsch, sappig gespeend bondje wordt, als voedsel beschouwd, veracht als iets afgrijselijks; een vuil stinkend zwijn daarentegen, dat in alle denkbare onreinheden omwroet, en gretig allerlei excrementen verslindt, wordt gerekend als een onmisbaar vereischte voor onze keuken te behooren. Daarmede willen wij nogtans niet te kennen geven, dat wij iets hebben tegen het gebruik van varkensvleesch, zoo min als wij onze lezers in den waan willen brengen dat wij eene bijzondere voorliefde hebben voor een hondenboutje; doch wij wezen beide deze voorbeelden slechts aan als tegenstellingen, ten einde ons beweren des te duidelijker voor te dragen.

(Wordt vervolgd.)

STOOMVAART-DIENST

TUSSCHEN

SOERABAYA, SAMARANG EN BATAVIA.

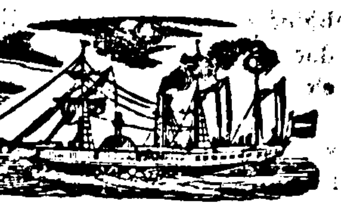

Van SOERABAYA naar SAMARANG *den* 12 en 22*sten April* en 2, 12 en 22*sten Mei.*

Van SAMARANG naar BATAVIA, *den* 15 en 25*sten April* en 5, 15 en 25*sten Mei.*

Nadere informatiën, bij

(426) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP MENADO.

GEZAGVOERDER A. COUTERON.

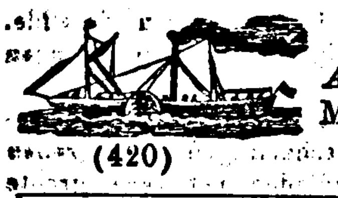

Vertrekt, *Vrijdag den* 15[den] *April*, naar MAKASSER en de MOLUKKOS. Adres bij

(420) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN PASSAGE

NAAR MACASSAR.

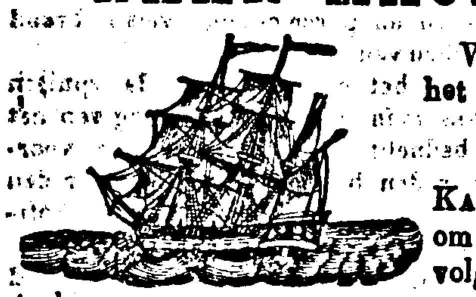

Wordt aangeboden met het Nederl. Clipperschip

CANTON,

KAPITEIN TWEEHUIJS, om in het begin der volgende week te vertrekken.

Voor nadere bijzonderheden gelieve men zich te adresseren aan

De Agenten,

(408) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VOOR VRACHT EN PASSAGE

NAAR

SYDNEY EN NEWCASTLE IN AUSTRALIE.

Wordt aangeboden het snelzeilende bark schip

DELFTSHAVEN,

KAPITEIN C. SCHAAP.

Het schip heeft ruime inrigtingen voor 1ste en 2de klasse passagiers en zal ten spoedigste vertrekken.

Adres bij *De Agenten*,

(405) B. KOPERSMIT & CO.

VRACHT EN PASSAGE

NAAR BANDJERMASSING.

Om binnen 5 dagen van hier te vertrekken, wordt aangeboden met het snelzeilend en zeer goed ingerigt Nederlandsch schip

DIRKINA TITIA,

GEZAGVOERDER P. ESINK.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij

De Agenten.

(406) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Om in de laatste helft dezer maand te vertrekken, wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsche barkschip

MARIA ELISE,

KAPITEIN VAN DER PUTTE,

varende eenen geexamineerden scheepsdocter.

Voor nadere informatien gelieve men zich te adresseeren aan

De Agenten,

(418) P. KERVEL & CO.

VRACHT EN PASSAGE

DIRECT

VOOR BANDJARMASSING.

Wordt aangeboden met het Ned. Ind. barkschip

SALMA,

KAPITEIN J. G. H. ALTON TEUPKEN, om in den loop dezer maand van hier te vertrekken.

De Agenten,

(410) MOSSEMBEKKER & CO.

(Gratis) Overzigt van de ontvangsten en uitgaven van het fonds tot begraving van behoeftige Christenen te Soerabaya over het jaar 1858.

Volgens overzigt voorkomende in den *Oostpost* van den 6den Mei 1858 No. 36, en in het Soerabayasch Advertentie blad van den 8sten Mei 1858 No. 37, bedroeg het saldo onder ultimo 1857 . . . *f* 2057 . 01.
ontvangen gedurende het jaar 1858. „ 1161 . 70.
f 3208 . 71.
uitgegeven gedurende dat tijdvak . . „ 858 . 60.
Saldo in kas onder ultimo 1858 . . . *f* 2350 . 11.

De Vereeniging beveelt zich bij voortduring in de Christelijke medewerking der gemeente van Soerabaya aan; zullende ieder gave, hoe gering ook, met dankbaarheid door haar ontvangen worden.

De Vereeniging tot begraving van behoeftige Christen lijken te Soerabaya. Namens dezelve,

J. RAAF.

EEN JONG MENSCH, Nederlander van geboorte, zag zich gaarne geplaatst bij eene der handelhuizen alhier.

Informatie bij den Heere J. RAAF. (409)

MR. CARTER.

CHIRURGIJN-DENTIST:

maakt bekend dat hij te dezer stede is teruggekomen. (427)

TE HUUR

EEN GESTOFFEERD BOVENHUIS.

Te bevragen, bij

(421) M. KOOSEN.

TE KOOP

EEN TENTWAGEN.
EEN VIS A VIS. en
EEN MILORD.

Allen zeer net bewerkt en Bataviasch maaksel, bij

(413) E. TEN BRINCK & CO.

PAS ONTVANGEN.

PUIKE HARING en ANCHIOVISCH.

(422) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PUIK PUIKE HARING, in vaatjes van 12 stuks.
PUIK PUIKE ANCHOVIS, in stopflesschen en in potten.
GROOTE HAMMEN.

(412) Bij **MARTENS & CO.**

EERSTE KWALITEIT POLITOER en SPIRITUS.

ONTVANGEN:

(432) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

VERTREKKENDE PERSONEN.

W. F. VAN OMMEREN, naar Nederland. (428)

LOTERIJ-HANDEL

SOURABAYA.

237STE NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Van onderstaande Serie nummers, waarvan *geheele* loten of onderdeelen daarvan, van hunnen firma-naam voorzien, in Indie zijn geplaatst, worden de daarop gevallen prijzen of premien ten hunnen kantore beschikbaar gesteld onder eene korting van 5 procent Commissie-loon.

(15) **E. FUHRI & CO.**

NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PRIJZEN PREMIEN OF NIETEN.
8181	5	*f* 70	8156	5	*f* —	9854	5	*f* —	17285	5	*f* 70	19052	5	*f* —	19069	5	*f* —
8182	5	„ —	8157	5	„ —	9856	5	„ —	17286	5	„ —	19053	5	„ —	19070	4	„ 65
8183	5	„ —	8158	2	„ 80	9859	2	„ 80	17287	5	„ —	19054	1	„ 20	19071	1	„ 20
8184	5	„ 70	8159	5	„ —	9877	5	„ 70	17288	5	„ —	19055	1	„ 20	19072	5	„ —
8185	4	„ 65	8160	1	„ 20	10136	3	„ 45	17289	5	„ 70	19056	4	„ 65	19073	4	„ 65
8186	5	„ —	9263	5	„ —	10137	5	„ —	17290	5	„ —	19057	5	„ —	19074	5	„ —
8187	5	„ —	9336	5	„ 70	10288	5	„ —	17291	5	„ —	19058	5	„ —	19075	2	„ 80
8188	5	„ —	9477	3	„ 45	10289	5	„ —	17292	5	„ —	19059	3	„ 45	19076	5	„ —
8189	1	„ 20	9480	5	„ —	10290	5	„ 70	17293	5	„ —	19060	5	„ —	19077	5	„ —
8190	5	„ —	9539	5	„ —	10291	5	„ —	17294	3	„ 45	19061	5	„ 70	19078	5	„ —
8191	4	„ 65	9597	5	„ —	10397	3	„ 45	17295	3	„ 45	19062	2	„ 80	19079	5	„ 70
8192	2	„ 80	9711	5	„ 70	10398	2	„ 80	17296	5	„ —	19063	5	„ —	19080	5	„ 70
8151	1	„ 20	9713	5	„ —	10399	3	„ 45	17297	4	„ 65	19064	5	„ 70			
8152	5	„ —	9714	5	„ —	17281	5	„ 70	17298	5	„ 70	19065	5	„ —			
8153	5	„ 70—	9715	5	„ —	17282	5	„ —	17299	5	„ —	19066	2	„ 80			
8154	5	„ 1000	9818	3	„ 45	17283	5	„ —	17300	5	„ —	19067	5	„ 70			
8155	5	„ —	9847	5	„ —	17284	5	„ —	19051	4	„ 65	19068	5	„ —			

JONGENS WEEZEN-INRIGTING TE SOERABAYA.

Bedrag der inschrijvingen tot en met den 23sten Maart 1859.

GULDENS EN CENTEN.

WAAR INGESCHREVEN.	In Eens. VAN 2000		VAN 1000		VAN 500		VAN 100 TOT 500		VAN MINDER DAN 100		TOTAAL.		's Jaars. VOOR A.		VOOR B.		TOTAAL.	
Transport . .	4000	—	4000	—	13000	—	18175	—	9817	07	48992	57	4317	14	22770	60	27087	7[illegible]
KRAWANG. . .	»		»		»		200	—	60	—	260	—	»		96	—	96	—
TAGAL	»		»		»		100	—	182	—	282	—	»		»		»	
SAMARANG . .	»		»		»		»		»		»		10	—	»		10	—
LAMPONGS. . .	»		»		»		»		»		»		»		40	—	40	—
BOR. WESTER-AFD.	»		»		»		»		90	—	90	—	»		258	—	258	—
HET LEGER . .	»		»		»		»		15	—	15	—	»		»		»	
NEDERLAND . .	»		1000	—	»		»		»		1000	—	»		300	—	300	—
TOTAAL. . .	4000		5000		13000		18175		10161	07	50639	07	4327	14	23464	60	27791	74

BATAVIA, *den 24den Maart* 1859. J. C. REIJNST.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Gisteren avond werden alhier per het stoomschip *Menado* aangebragt de brieven en nieuwsbladen, per overlandpost uit Europa verzonden, loopende uit Nederland tot den 25sten Februarij ll.

De overlandpost van Java, loopende tot den 24sten December ll., is den 10den Februarij in Nederland aangekomen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Nog altijd blijft het devraag: zullen wij oorlog of vrede hebben? Veel is er wat voor het eerste, maar ook nog al wat hetgeen voor het tweede pleit. Wat de kansen van den oorlog betreft, zij zijn deze: voortdurend beweging bij de militaire departementen, speciaal in Frankrijk en Oostenrijk, aanschaffing van oorlogsbehoefte, en wat dies meer zij. Men beweert, dat de Fransche regering een memoradum gereed maakt, waarin de groote mogendheden bekend zullen gemaakt worden met de grieven van keizer Napoleon, voor zoo veel Italie betreft en waarin de gevaarlijke toestand van dit land uiteengezet wordt. Voorts heeft de Fransche minister van binnenlandsche zaken eene circulaire aan de prefecten gezonden, waarin deze aangemaand worden de bevolking op den oorlog voor te bereiden, terwijl de dagbladen in dien geest werkzaam moeten zijn. De pogingen van sommigen, om door de kamers van koophandel stappen in het belang van den vrede te laten doen, zijn door de half officieele Parijsche *Pat ie* zeer euvel opgenomen. Bij voortduring komen troepen uit Algerie aan en men verzekert zelfs, dat de officieren, die tot de divisie Renault behooren, een voorschot op hun tractement hebben ontvangen; iets dat gewoonlijk plaats vindt, wanneer een veldtogt ophanden is; ten einde de officieren in staat zouden zijn, zich eene volledige uitrusting aan te schaffen. Oostenrijk heeft tot de verschillende staten van de Duitschen Bond eene circulaire gerigt, waarin wordt gevraagd, welke houding die staten zullen aannemen, wanneer het tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Sardinie tot een oorlog mogt komen. Eindelijk heeft Sardinie eene leening voorgesteld en wil zijn leger op 100,000 man brengen.

En wat pleit voor het behoud van den vrede? Vooreerst, dat de oorlog in Frankrijk niet populair is; alle berigten komen daarin overeen. Daarna, dat de algemeene opinie in Duitschland sich meer en meer voor Oostenrijk begint te verklaren. Reeds gaan den hier dan daar stemmen op, die de oorlog, waarmede Oostenrijk bedreigd wordt, voor een gevaar verklaren, dat den geheelen bond bedreigt. Zoo heeft o. a. de heer von Lerchenfeld in de Beijersche kamer van afgevaardigden den wensch te kennen gegeven, dat bij het bestaande gevaar van een vredebreuk, de uitvoer van paarden uit het Duitsche tolverbond reeds nu verboden mogt worden. Die interpellatie is sedert door de regering beantwoord. De minister von der Pfordten zeide, dat er vooralsnog geen genoegzame grond bestond, om den uitvoer van paarden uit het tolverbond te verbieden, daar bij onderzoek bevonden was, dat er in den laatsten tijd uit Noord-Duitschland slechts een niet noemenswaardig aantal paarden was uitgevoerd, en uit Zuid Duitschland niet meer dan gewoonlijk. Hij voegde er bij, dat door vredelievende verklaringen van de groote mogendheden de vrees voor oorlog vooreerst weg genomen, of althans verminderd was. Maar hij vereenigde zich met de verklaring van den heer von Lerchenfeld, dat Duitschland in geval van oorlog eendragtig bevonden zou worden, en gezind, om gezamenlijk het hoofd te bieden aan geweld, waarmede eenig lid van den Bond mogt worden bedreigd. De heer von Lerchenfeld was met dit antwoord niet geheel voldaan. Hij zeide, dat althans in Zuid-Beijeren vele paarden voor buitenlandsche rekening werden aangekocht, en dat de zaak naar zijn oordeel in het belang van het algemeene vaderland dringend voorziening van de Duitsche regering vereischte. Sedert heeft niet alleen bij de Stenden van Nassau, maar ook in de eerste kamer van Hannover eene interpellatie plaats gehad in gelijken zin. Wat de houding van Rusland betreft, dit is nog een gesloten boek. Eindelijk kan men onder de vredelievende verschijnselen rekenen de verklaring, door lord Malmesbury in het Engelsche Lagerhuis gedaan, dat de verzekeringen van het Parijsche kabinet op het behoud van den vrede hoop geven, een vredelievend artikel in het Pruissische regeringsblad en vooral de meer en meer veldwinnende meening, dat Oostenrijk gezind is om tot concessien over te gaan.

Overigens wordt de kwestie van den dag door de half officieele Parijsche bladen op verschillende wijze besproken. Sedert (21 Februarij) is het gerucht in omloop, dat lord Cowley, de Engelsche gezant te Parijs, naar Engeland is vertrokken, zoo men meent te weten, om nieuwe instructiën bij zijn hof te gaan vragen. Dezulken die voor den oorlog gestemd zijn meenen, dat Engeland, in weerwil van zijne verklaringen ten voordeele van de handhaving der tractaten van 1815 en dus van de Oostenrijksche heerschappij in het Lombardijsch Venetiaansch Koningrijk, wanneer de verbreking daarvan een *fait accompli* zal zijn, daarvan geen *casus belli* zal maken. Deze redenering krijgt eenigen grond door de *Presse*, waarin wordt gezegd, dat Engeland in het belang van zijn handel en zijne nijverheid altijd begint met te protesteren tegen iedere inbreuk op de handelingen van het Weener congres, maar dat het, zoo de door zijn gouvernement verdedigde tractaten verbroken worden, de wapenen niet zal opvatten tegen dengeen, die deze tractaten geschonden heeft of als zoodanig wordt beschouwd. Om dit te bewijzen, voert bovengenoemd blad de protesten aan van Engeland tegen de Belgische omwenteling in 1830 en tegen de opheffing der republiek van Krakau in 1846 door Oostenrijk. Niet onopgemerkt is gebleven de aankomst van een Engelsch eskader in de Middellandsche Zee. Het kan echter zijn, dat dit in verband staat met den tegenstand, welke de regering van koningin Victoria op de Jonische eilanden ontmoet.

Want het ontwerp tot herziening der grondwet, den 6den Februarij door lord Gladstone in de kamer van volksvertegenwoordigers ingediend, is afgestuit op den onwil der vertegenwoordiging om daarover te beraadslagen, omdat daarin niet de geheele afscheiding van Engeland op den voorgrond werd gesteld. Het ontwerp komt hierop neder: behoud van het protectoraat van Engeland, zoo als dat is geregeld bij het tractaat van Weenen, maar liberaler toegepast dan tot dusverre het geval was. De kamers kunnen door middel van een collectief adres aan de koningin, de terugroeping van den lord commissaris verzoeken en de uitvoerende magt gaat uit de handen van den senaat in die van een ministerie over, dat gemeenschappelijk door den lord commissaris en de beide kamers benoemd zal worden. De senaat zelf zal gekozen worden deels door de wetgevende vergadering, deels door de koningin, volgens eene lijst, die haar daartoe aangeboden wordt. De wetgevende vergadering beslist over de belastingen en het budget van uitgave. Deze zijn de voornaamste bepalingen van dit ontwerp.

De Engelsche regering is nu met de Fransche overeengekomen omtrent de regelen, die voortaan in acht genomen zullen moeten worden, bij het onderzoek van schepen. Deze regelen zijn aan de goedkeuring der Vereenigde Staten onderworpen. Den 28sten Februarij zal het gouvernement verlof vragen, om eene bill in te dienen tot hervorming van het kiesstelsel. Twee Israëliten hebben dezer dagen weder in het Lagerhuis zitting genomen, de heer Mayer Rotschild en de heer Salomons, oud lord-Mayor van Londen. Het huis heeft bij deze gelegenheid beslist, dat bij iedere toelating van een Israëliet een opzettelijk besluit daartoe vereischt wordt.

Sedert eenige dagen is te Parijs sprake van ministerieele wijzigingen. De ministers Fould, Delangle, Walewski en Magne zouden aftreden. Iets meer dan een gerucht is dit echter niet.

De verkiezing van vorst Alexander Jan van Moldavie tot hospodar van Wallachye, baart de Parte veel zorg. Het is deze gebeurtenis die aanleiding geeft, dat de Parijsche conferentie op nieuw is bijeengeroepen, om te onderzoeken en uit te maken, in hoeverre deze dubbele verkiezing al of niet geldig is. Reeds het eerste gerucht van deze conferentie werkte gunstig, omdat men denkt dat alsdan aanleiding zal worden gevonden, om er ook andere zaken op ter sprake te brengen, tot behoud van den vrede. Sommigen meenen echter te weten, dat dit niet het geval zal zijn en dat de Oostenrijksche regering bepaald verklaard heeft niet te zullen gedoogen, dat de Italiaansche aangelegenheid op deze vergadering ter sprake zal komen. Dit luidt wel waarschijnlijk, maar welligt dat Oostenrijk er over eenige weken anders over denkt.

De Servische Landdag oefende schier al het gezag in den staat uit en geraakte sedert eenigen tijd meer en meer onder den invloed van zijne heethoofdigste en minstkundige leden. Blijkens de berigten uit Belgrado van den 12 Februarij is een der eerste stappen van vorst Milosch, na het aanvaarden der regering, geweest, de zitting van den Landdag te sluiten, zullende eene commissie van die vergadering te Belgrado vereenigd blijven, om de nog aanhangige zaken af te doen.

De standen van Holstein zetten te Itzehoe hunne werkzaamheden voort, die tot dusverre meest binnenlandsche belangen betroffen. Steeds komen bij hen adressen in; o. a. ruim 30 stuks, waarin de standen worden bezworen, openlijk, ten aanzien van God en zonder vrees voor menschen, getuigenis te geven van de ware gezindheden des Holsteinschen volks, ter herkrijging hunner oude regten en om de eeuwenlang heilig geachte en door het woord eens konings toegezegde hereeniging van Sleeswijk en Holstein te bewerken. Voorts adressen van onderwijzers, tot verbetering van lot, en idem van Israëlieten, gelijke regten verzoekende met de Christenen.

Het Londensche protocol, waarbij de Deensche troons opvolging is geregeld, heeft in langen tijd geene aanleiding tot geschrijf gegeven. Het is de prins van Augustenburg, die thans aan dit stilzwijgen een einde heeft gemaakt door een brief aan den koning van Denemarken, waarin hij tegen die regeling opkomt, en derhalve verzoekt, om het voorstel aan de Holsteinsche standen tot erkenning dier regeling, in te trekken, terwijl hij bij eene eventueele weigering met een protest dreigt. Deze kwestie kan weer tot ernstige verwikkelingen aanleiding geven, want de prins heeft nimmer formeel afstand gedaan van zijne regten.

Volgens berigten uit Kopenhagen hebben er tusschen Zweden en Denemarken onderhandelingen plaats met het doel, om een nieuw verdrag te sluiten, waarbij de beide staten zich wederkeerig verbinden om eene strikte onzijdigheid in acht te nemen, wanneer in Europa een oorlog mogt uitbreken. Komt dit traktaat tot stand, dan zal het de vraag zijn in hoe ver Denemarken het zal kunnen naleven, met het oog op zijne verhouding tegenover den Duitschen bond. Indien het toch eens te midden der tegenwoordige staatkundige verwikkelingen tot eene bezetting van Holstein en Lauenburg door een bondsleger mogt komen, en daarvan is gelijk men weet wel eens sprake geweest, dan zou Denemarken bezwaarlijk in zijne kalme en neutrale houding kunnen blijven volharden.

Volgens berigten uit Luxemburg zouden de geschillen tusschen de regering en de kamer waarschijnlijk in der minne geschikt worden. De oppositie in de kamer heeft als voorwaarde dier schikking gesteld: eene vrijzinnige toepassing der constitutie en intrekking van die ordonnantien, welke in strijd zijn met den geest van 's lands instellingen. In hoeverre hiermede zal gepaard gaan eene verwijdering van de ministers, welke geen waarborg genoeg leveren voor eene milde toepassing der staatsregeling en hunne vervanging door mannen, die het vertrouwen der kamer hebben, kan niet met zekerheid gezegd worden. De waarschijnlijkheid pleit er echter voor. Tevens kan nog gemeld worden, dat de oppositie in de kamer eene vereffening der geschillen in bovenbedoelden zin vurig wenscht.

Turkije wapent zijne reserve troepen; doch de schatkist is zoo uitgeput, dat het leger in Azie in achttien maanden zijne soldij niet heeft ontvangen; zelfs de ambtenaren te Konstantinopel hebben in de laatste drie maanden geen bezoldiging ontvangen.

Aan de schuldeischers der civile lijst wordt 10 pCt. aangeboden, doch deze hebben daartegen geprotesteerd. Deze finantieele verlegenheid der Turksche regering heeft evenwel niet belet, dat ter gelegenheid van het huwelijk der dochter van den sultan, de weduwe van Ghalib-pacha, schitterende feesten ontworpen zijn.

De ministerieele crisis wordt te Konstantinopel als het ware de normale staat. Tusschen Kybrisly-Pacha en de overige ministers bestaat een levendige strijd wegens hunne geldverspillingen. Men heeft een oogenblik gedacht dat eerstgenoemde de overwinning zou behalen, maar thans vreest men weer, dat hij het onderspit zal delven en opgeofferd zal worden. De sultan is besluiteloos en weifelend. Volgens zijne gewoonte bezit hij geen kracht genoeg om de misbruiken te weren.

Het groote gevaar van den tegenwoordigen staat van zaken, is in den finantieelen nood gelegen. Het papierengeld is weer door ander vervangen; de zaak is alleen van naam veranderd, doch blijft in het wezen dezelfde. De regering gaat intusschen ijverig voort in hare pogingen om het leger te versterken.

Volgens berigten uit Athene van 4 Februarij, is de algemeene staat van zaken voldoende. De schaalregten op de granen zijn door de kamer van afgevaardigden met eene groote meerderheid afgeschaft. De kwestie van het aanleggen van de Syrasche telegraaflinie is nog niet uit den weg geruimd. Eene sterke oppositie openbaart sich daartegen.

JAPAN.

In den nacht van den 7den op den 8sten Maart jl. ten 2½ ure ontstond te Decima brand in een magazijn van leveranciers van lakwerken en porceleinen, welke brand spoedig tot meerdere gebouwen oversloeg.

Bij den lagen stand van het water konden de spuiten geen dienst doen, en was men voor de vernieling van het geheele etablissement beducht. Dit werd echter voorkomen, voornamelijk door den bijstand, verleend door den kommandant van het Russische fregat *Askold*, d'Ounkofskij en diens officieren, die met behulp van 300 man equipage, door het omhalen van eenige gebouwen den brand hebben gestuit.

Ook werd veel bijstand verleend door den gouverneur en de bevolking van Nagasakie, zoomede door de gezagvoerders der Nederlandsche en vreemde schepen. Door den brand werden geheel vernield:

4 magazijnen van lakwerken en porceleinen, aan Japanners toebehoorende;

5 der nieuw gebouwde gouvernements woningen,

Het woonhuis van de heeren H. H. Spengler en C;

Een in aanbouw zijnde woning van de heeren Gerlach en Co, en

4 gouvernements-pakhuizen in huur bij particulieren;

De Ottona's woning en een gouvernements pakhuis werden omgehaald.

De schade der Nederlandsche particulieren wordt begroot op ƒ 150,000 en de Japansche op ƒ 200,000.

(*Jav. Court.*)

FRANKRIJK.

Men verzekert, dat ruim 35 duizend exemplaren van de brochure *Napoleon III en Italie* zijn verkocht en dat een tweede druk daarvan is bezorgd. Men kondigt aan, dat binnen weinige dagen, doch zonder eenige officiele strekking, eene brochure het licht zal zien, getiteld: *Napoleon en Italie*, welke geschreven is door een Russisch staatsman.

— Een Indisch geneeskundige, die sich sedert eenigen tijd te Parijs bevindt, heeft aldaar onderscheidene personen, die door de medische faculteit voor ongeneeslijk waren verklaard, van den kanker genezen, ten gevolge waarvan hij thans, op grond van onbevoegdheid tot het uitoefenen der geneeskundige praktijk en het gebruik van geheime medicamenten, geregtelijk vervolgd wordt. Dat de door hem bewezen diensten met dat al in de hoofdstad genoegzaam worden op prijs gesteld, blijkt daaruit, dat een aantal hooggeplaatste personen, waaronder bijna alle leden van de afdeeling *Musiek* der *Académie des beaux arts* sich openlijk zijne zaak hebben aangetrokken. De genoemde leden hebben reeds gezamentlijk eene petitie bij den keizer ingediend, om diens bijzondere aandacht op het feit te vestigen, terwijl men algemeen verwacht, dat die tusschenkomst met een gunstigen uitslag sal bekroond worden. Een openbaar conflict op medisch terrein tusschen de toongevers der muzikale wereld en de medische faculteit kan intusschen, met alle regt een geheel nieuw en sonderling verschijnsel genoemd worden.

HAITI.

De jongste omwenteling op Haïti, waarvan dezer dagen berigt werd ontvangen, geeft een Engelsch dagblad aanleiding om het volgend oversigt mede te deelen der staatkundige geschiedenis van dit ongelukkig eiland:

Het eiland St. Domingo is in twee afzonderlijke staten verdeeld; Haïti, tot hiertoe het rijk van Faustinus I, den Neger-Keizer, vormt het westelijk, en de onafhankelijke Dominikaansche republiek, van welke Santana president is, vormt het oostelijk deel. In het jaar 1791 stonden de negers van Haïti tegen hunne Fransche meesters op, en verkregen, onder Toussaint l'Ouverture, in 1803 hunne onafhankelijkheid als eene vrije republiek. De oostzijde

van het eiland, destijds de Spaansche kolonie St. Domingo, nam geen deel aan den opstand; de slaven werden aldaar eerst vrijgemaakt in 1821, toen de president Boyer dit gedeelte van het eiland aan de heerschappij der republiek van Haïti onderwierp. Tot in 1844 bleef het eiland onder één bestuur, doch de wreedheid en de slechte behandelingen, welke de blanken van de zijde der negers, die verreweg de meerderheid uitmaakten, ondervonden, dreef de uit Spanjaarden en Indianen gesproten bewoners tot een opstand aan, met dit gevolg, dat de soldaten van Haïti, toen aangevoerd door generaal Soulouque, na twee à drie beslissende gevechten, naar hun eigenlijk grondgebied teruggedreven werden, en de Dominikaansche Republiek tot stand kwam. De hoofdleider dezer omwenteling was Pedro Santana, een inboorling van Seybo, in het oostelijk gedeelte des eilands, alwaar hij zijne jongelingsjaren onder de herders dier provincie had doorgebragt. In zijne afzondering vatte hij het denkbeeld op, om zijn land van de dwingelandij van het negerras te verlossen. Santana bragt 500 man onder de wapenen, versloeg het talrijker leger van Soulouque te Carreras, en van dien tijd heerschte lang een onophoudelijke oorlog tusschen de twee mededingers. Buitendien was de Dominikaansche republiek aan burgeroorlog ten prooi. Santana en Baez zijn elk drie of vier maal president en even zoo dikwijls in de gevangenis of in ballingschap geweest. Generaal Baez is onlangs weder verbannen en heeft zich naar Europa begeven, waarop Santana als president is hersteld. Terwijl deze nieuwe republiek aldus in de laatste 10 à 12 jaren hare welvaart door onderlinge veten verwoestte, was Soulouque op verbeffing en verovering bedacht. In 1847 werd die generaal, een geboren slaaf op de plantage van den Heer Vailler, als bij toeval president der republiek van Haïti. Men meende, dat hij iemand was van een zwak karakter en het werktuig zijner partij zou worden, doch hij betoonde zich geen slaaf, maar een dwingeland. Na twee jaren president geweest te zijn, liet hij zich in Augustus 1849 tot Keizer uitroepen, en stelde vervolgens, naar de wijze der Europesche monarchien, een eigen adel in, verhief zijne negervrienden tot prinsen, hertogen, markiezen en ridders, en gaf hun weidsche, vreemd klinkende en soms belagchelijke titels, zoo als hertog de Limonade, hertog de la Marmelade, enz. In 1852 liet hij zich en zijne Keizerin te Port au Prince, zijne hoofdstad, met groote pracht en ceremonieel kroonen. Nooit had hij de onafhankelijkheid der Dominikaansche republiek erkend, maar altijd beweerd, dat zij een gedeelte van zijn gebied uitmaakte. In 1855 deed hij eene poging om haar tot onderwerping te brengen; in December van dat jaar trok hij met een leger van 5000 man naar de grenzen, alwaar de Dominicanen, onder Santana, hem met eene zwakkere krijgsmagt tegentraden. Twee veldslagen, die van San Tome en Canbronal, volgden; zij duurden omtrent vijf uren, Santana behaalde de overwinning en Keizer Faustinus I werd totaal geslagen. Voor een tijd meende men, dat hij zoowel ligchamelijk als staatkundig dood was, doch eindelijk gelukte het hem te Port-au-Prince terug te keeren, alwaar hij zijn stelsel van onderdrukking en dwingelandij voortzette. Inmiddels verhinderde de tusschenkomst van Frankrijk en Engeland, benevens de moedige houding der Dominicanen zelve, allen verderen aanval, en een wapenstilstand van drie jaren werd gesloten, die den 15den Januarij 1859 eindigen moest. Na de laatste handelscrisis werd de nood en ellende op Haïti zoo groot, dat het volk zijn misnoegen openlijk lucht gaf. Het verstandigste gedeelte der natie bemerkte spoedig dat het tijdstip gunstig was om het juk af te werpen, en heeft daartoe, zoo als gemeld is, eene poging aangewend, met dit gevolg, dat het Fransche gedeelte des eilands zich in het bezit der insurgenten bevindt.

Generaal Geffrard, die tot president is uitgeroepen, is 50 jaren oud, bezit veel verstand en is zeer wellevend in zijne manieren. Hij wordt zoowel door het volk als door het leger bemind en heeft zich jegens vreemdelingen altijd welwillend betoond.

OOSTENRIJKSCHE POLICIE IN OOSTENRIJKSCH ITALIE.

De volgende brief van doctor Alexander geeft eenig denkbeeld van de willekeur van het Oostenrijksch bestuur in Noordelijk Italie en geeft tevens rede van de algemeene ontevredenheid tegen den bestaanden staat van zaken.

Aan den Redacteur der *Times*.

UNION CLUB 10 *December*.

Mijnheer!

Het lezen van den brief van uwen correspondent, van 5 December, van Turin, die voorkomt in de *Times* van gister, noopt mij het door hem gezegde te bevestigen door uwen lezers een verhaal te geven van mijn wedervaren en de ondervinding, die ik heb opgedaan van het gedrag van de Oostenrijksche policie te Brescia.

Op den 6den Augustus kwam ik te Brescia aan en nam mijnen intrek in de Posta, het voornamste logement der stad. — Weinige minuten na een ure in den nacht kwam een policie-dienaar met twee gendarmes aan mijne deur en eischte toegelaten te worden ten einde mijn paspoort te zien. — Ik zeide hen om te zes ure in den ochtend terug te komen, dat ik hun dan het paspoort zou geven, doch dat ik op zulk een ongelegen nachtelijk uur mijne deur niet voor hen zoude openen. — Na verscheidene malen gedreigd te hebben de deur open te breken gaven zij eindelijk aan de bedreigingen gevolg, sloegen de deur in en marcheerden er binnen, de beide gendarmes met geveld geweer. — Ik gaf hun toen het paspoort, na alvorens uit het étui eene Coutts circulaire, een crediet-brief, te hebben genomen, die ik opende en den policie-dienaar toonde, opdat hij zien zou dat het een brief van eenen bankier was, doch weigerde dezelve af te geven. De gendarmes echter zetten mij de bajonet op de borst, en namen mij den brief af. — Daarna namen zij de bedlakens van het bed en doorzochten het ledikant, waarop de policie-dienaar voor een half uur weg ging terwijl hij mij onder bewaking der beide gendarmes liet. — Toen hij terugkwam doorzocht hij mijne kleederen, las al mijne brieven, doorsnuffelde mijne bagage, nam mij ne crediet-brieven mede voor eene waarde van ongeveer *f* 1700. — en verliet mij te drie ure met last om te 9 ure voor den Directeur van policie te verschijnen.

De Directeur ontving mij zeer wellevend, en in zeer goed Duitsch, hoezeer met een sterk Italiaansch accent (waarschijnlijk was hij van Welsch Tijrol) betuigde hij zijn leedwezen over de plaats gehad hebbende vergissing — zij hadden in last om zekeren Charles Alexander van Dundee — „*Ein sehr gefährlicher mensch*" op te sporen en te arresteren, en door mijne familienaam en de voorletter C. misleid, hadden zij gedacht dat zij in mij dien persoon hadden gevonden. — Daarop vraagde ik hem waarom hij dan zijne lieden zoo in het holst van den nacht op expeditie zond, waarop hij mij het merkwaardig antwoord gaf, dat het in Lombardije geheel anders is dan in Engeland, waar het volk zulk een vertrouwen had in de regtvaardigheid van de geregtshoven dat een enkel policiedienaar met slechts zijn baton in de hand eenen gevangenen door de drukst bezochte straten kan leiden, terwijl te Brescia de sijmpathie van het volk integendeel altijd voor den gearresteerden persoon was, en dat het daarom raadzaam was geoordeeld om sulke inhechtenisnemingen gedurende de stilte van den nacht te bewerkstelligen. Ik hield vol dat als Engelschman mijne persoonlijke vrijheid overal in alle hoeken der wereld onaantastbaar bleef. — Dit echter ontkende hij, en toonde mij reglementen en wetboeken, waarbij aan de policie vrijheid werd gegeven om, zonder aanzien van landaard, te handelen zoo als dezelve zou goedvinden. Hij voegde er bij dat er door de geheele stad eene algemeene huiszoeking had plaats gehad, ten einde dien man van Dundee op te sporen, en nog vijf anderen, wier namen hij mij opgaf, terwijl hunne achterdocht te mijwaarts was versterkt geworden door het zeggen van den logementsbediende dat ik bij mijne aankomst had geweigerd hem mijn paspoort te geven. Dit laatste ontkende ik stellig het geval te zijn geweest, doch ik voegde er bij dat ik mij bij mijn Gouvernement niet over zijne handelwijze zoude beklagen omdat hij op grond van dat logenachtig zeggen had gehandeld en op authorisatie van de Oostenrijksche wetten. Hij vraagde mij toen of de policie-dienaar mij onbeschoft had bejegend, waarop ik antwoordde „Niet anders dan door in mijne „kamer te breken en mijn bed overhoop te halen", waarna hij mij mijn geld teruggaf en ik hem verliet.

In het logement teruggekomen erlangde ik de zekerheid dat noch de bediende noch iemand van het établissement gezegd had dat ik had geweigerd mijn paspoort af te geven, en allen waren het dááromtrent eens dat het verhaal van den Dundee man niets anders was dan een voorwendsel. — De kastelein verzocht mij dringend om de zaak niet daarbij te laten rusten, want dat zij arme Italianen als lammeren aan de slagtbank met het mes op de keel stonden en dat hunne eenigste hoop op verandering in zulk eenen staat van zaken daarin bestond dat een vreemdeling, wiens Gouvernement zich de zaak zoude aantrekken, het slagtoffer werd van zulk eene gewelddadige behandeling.

Toen ik aldus zag dat ik door een logenachtig verhaal betreffende den logementsbediende was misleid geworden, beschouwde ik mij vrij van mijn gegeven woord, en bragt de zaak ter kennisse van Lord Malmesbury, die zonder verwijl de aandacht van het Oostenrijksche Gouvernement vestigde op de handelwijze der policie, en dien ten gevolge ontving ik eenige dagen geleden door bemiddeling van het departement van buitenlandsche zaken het rapport van den uitslag van hun onderzoek.

De ambtenaren bij de policie hadden verklaard (denkelijk onder eede) dat ik hen langer dan een uur aan mijne deur had laten wachten, dat geen baijonet tegen mij was gerigt geworden, dat de circulaire van mijnen bankier was gevonden verborgen onder het hoofdkussen, en aldus het doorzoeken van mijn bed regtvaardigde en dat ik den directeur had verklaard dat ik geene de minste persoonlijke dwang had ondervonden. — Elk woord van dit rapport is een logen. — Evenwel, voor zoo verre zulks mij persoonlijk aangaat is dat van geen beteekenis, doch de ongelukkige kastelein is gestraft geworden, omdat hij mij mijn paspoort niet bij mijne aankomst had afgevraagd, en de bediende omdat hij gezegd had dat ik mijn paspoort had geweigerd af te geven en . . . . de directeur en onderhoorigen hadden zich gedisculpeerd.

Misschien was het verkeerd van mij dat ik die menschen den toegang weigerde, maar laat elk Engelschman zich voorstellen wat het volk moet gevoelen dat elk uur van den nacht blootstaat aan het bezoek van policie en gendarmes, die hun huis komen doorsnuffelen, hunne bedden komen overhoop halen, hunne kleederen komen het binnenste buiten keeren, hunne brieven komen lezen en verders alles komen doen wat hun in het hoofd komt. — Wanneer ik, met het Engelsche Gouvernement dat zich mijner zoude aantrekken, tot steun, reeds aan sulke ervaringen was blootgesteld, wat heeft dan niet een ongelukkig Italiaan, die geheel onbeschermd is, te vrezen.

In stede van eenige ontschuldiging aan te bieden zegt het Oostenrijksche Gouvernement dat al het ongemak dat ik heb geleden mijn eigen schuld en het gevolg van mijn „vreemd gedrag" is. Verder zegt het Oostenrijksche Gouvernement dat de algemeene huissoeking door de stad had plaats gehad, wegens eene op handen zijnde jaarmarkt, maar spreekt geen woord van den Dundee-man, welk verhaal dus ongetwijfeld niets dan een sprookje is geweest.

De kastelein, naar ik hoorde, was een achtenswaardig man, die sedert jaren het hotel had gehouden en daarin zijne ouders had opgevolgd.

Doch dit voorval is niet alleen van gewigt voor Lombardijë of Italie; het bewijst hoe moeijelijk het is, self voor het best gezinde Gouvernement om achter de waarheid te komen, wanneer het het gedrag van deszelfs ambtenaren betreft, vooral daar waar een sijstheem van geheimhouding wordt gevolgd. Het is aan geenen twijfel onderhevig dat het Weener ministerie in dezen geheel ter goeder trouw heeft gehandeld, doch deszelfs ambtenaren hebben zich niet ontzien hetzelve zonder vrees voor ontdekking de schandelijkste leugens op te disschen. Een veertiental eeuwen geleden zeide Priscus in het legerkamp van Attila dat het groote geheim van des overwinnaars geluk lag in de algemeene ontevredenheid van het volk, wegens de verdrukking die het van de Gouvernements beämbten had te lijden en wegens de ontregtvaardigheid hunner geregtshoven. — En indedaad, dat is de ware reden van de ontevredenheid der Italianen, veel meer dit dan rassehaat.

Mij ontschuldigende wegens de lengte van dezen brief blijf ik

Mijnheer,

De Uwe,

(*wg.*) R. C. ALEXANDER.

NAPOLEON III EN ITALIE.

(*Vervolg en slot.*)

Na, zoo als wij in onze beide laatste Nummers in het breede hebben vermeld, de onmogelijkheid te hebben aangetoond, van het status quo in Italie en de vestiging van een Italiaansch verbond, onder voorzitting van den Paus, als mogelijk te hebben aangewezen, besluit de schrijver aldus:

„De verdragen, welke de gouvernementen verbinden, zijn de internationale wetten der volken; zij zouden alleen onveranderlijk zijn, indien de wereld onbewegelijk was. Indien de verdragen Europa in gevaar brengen, dan is het om dat zij niet meer beantwoorden aan de behoeften en de noodzakelijkheid, welke hen in het leven hebben geroepen, en de staatkundige wijsheid geeft den raad om iets anders in hunne plaats te stellen.

De mogendheid, welke zich achter de verdragen zou verschansen, zou vóór sich hebben het geschreven regt en tegen sich, het zedelijke regt en de algemeene opinie. Indien het derhalve bewezen is, dat de toestand van Italie de oorzaak is van het lijden van dat land, eene aanleiding van ongerustheid, van ongunstige stemming en van omwenteling voor Europa, dan zou de letter der verdragen te vergeefs worden ingeroepen, zij zou niet bestand zijn tegen de staatkundige noodzakelijkheid en het belang der orde in Europa. Moet men een beroep doen op geweld? Dat de Voorzienigheid dit uiterste van ons afwende! Men moet een beroep doen op de openbare meening. Wij koesteren geene vijandige gezindheid jegens Oostenrijk. Italie alleen is eene oorzaak van verwikkelingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk. Wij eerbiedigen zijn stelling in Duitschland en men heeft van ons aan den Rijn niets te vreezen. Wij wenschen derhalve opregtelijk, dat de diplomatie voor een ophanden strijd doe, hetgeen zij zou doen na eene overwinning. Dat Europa sich krachtig vereenige voor de zaak van het regt en van den vrede, het moet met ons zijn, omdat wij steeds met Europa zullen zijn, om zijn eer, zijn evenwigt en zijne veiligheid te verdedigen.

A. H. B.

INGEZONDEN STUKKEN.

EENE TIJGERJAGT IN DE WOUDEN VAN KEDIRIE.

Voorzeker zal men zich nog wel herinneren, dat de dagbladen wel eens melding gemaakt hebben van het dooden van dezen of genen tijger door Raden Mas Djojo Admodjo, toenmaals 1ste Luitenant der Pradjoerits van Kedirie. Het waren gewoonlijk slechts bloote vermeldingen, zonder dat men in nadere bijzonderheden trad ten opzigte van het belangrijkste gedeelte dier feiten, waarin de stoutmoedige jeger steeds sulk eenen bewonderingswaardigen moed, met de grootste bedaardheid, aan den dag legde.

Reeds lang rust zijne asch in het kille graf, sluimert hij den eeuwigen slaap in den schoot onzer aller moeder, terwijl zijne nagedachtenis slechts in herinnering gebleven is bij enkele vrienden en voorzeker bij zijne in diepen rouw gedompelde familie; wij kunnen derhalve, zonder zijne zedigheid te kwetsen eenige boeijende scenes voordragen, waarin hij steeds de hoofdrol speelde, terwijl de barre wildernis de decoratie uitmaakte en meestal de eeuwen oude boomen slechts getuigen waren van zijne koelbloedige onverschrokkenheid.

Jammer, eeuwig jammer, van den rijk begaafden jongeling, toen hij met eene roekelooze hand een kogel joeg door zijn moedig hart, dat zoo warm sloeg voor Europesche beschaving en zoo vurig dorste naar kennis en verlichting.

Hij was door omstandigheden, die wij liefst met stilzwijgen voorbijgaan, Regent geworden van Toelong Agong doch zijn fier onafhankelijk hart was gebroken.

Eenige uren voor zijnen dood bezocht ik hem, na eene afwezigheid van eenige maanden, en kon mijne tranen bijna niet bedwingen, toen ik dat vervallen ligchaam aanschouwde, dat door zielelijden verteerd, toen reeds als het ware ten grave neeg!

Sidderend drukte hij mij de bevende hand: door zwakte niet in staat op eene stoel plaats te nemen zette hij zich neder op het tapijt en terwijl hij mij sprakeloos aanzag biggelden groote droppels tranen langs de verbleekte wangen.

Even als het lagchen onze vrolijkheid te kennen geeft, zóó zijn de tranen de tolken onzer smart en toch schaamt men zich onwilkeurig over dezelve! Is het dan schande een gevoelig hart te bezitten?

Te vergeefs trachtte ik mij te vermannen, het was mij ten eenemale onmogelijk mijne bedaardheid te hervatten, en toen mij sulks eindelijk gelukte trilde mijne stem van

sidderende aandoening, toen ik dat vermorseld gemoed zocht op te beuren door hem te schetsen een lagchend verschiet, waarin voorspoed, eer, aanzien en geluk hem redenen zouden geven van zich te verwonderen, dat een vermeend onherstelbaar ongeluk aldus nog ten beste kan uitloopen.

Toen ons gesprek eindelijk liep over de geliefkoosde jagt en ik hem de bosschen van *Aloeë* en *Kandal* in het geheugen riep, toen begonnen zijne oogen te flikkeren, terwijl een onmerkbaar glimlachje zich vertoonde. Doch weldra verviel hij weder in die melancolische stemming.

Onder voorgeven, dat ik vreesde hem te zeer te vermoeijen, door eene, te lang gerekte, conversatie, nam ik afscheid, waarlijk niet vermoedende, dat ik eenige uren later zijn ontzield ligchaam op den bodem zoude zien uitgestrekt.

Bij het afscheid nemen, verzekerde hij mij, te Kedirie, alwaar hij onder geneeskundige behandeling moest komen, mij, voor mijn vertrek naar Sourabaya, nog te zullen zien, doch een paar uren daarna scheen de Regent tot het besluit gekomen te zijn vrijwillig afstand te doen van zijn leven, daar hij mij zijn vertrouweling zond, met eene boodschap, die mij deed twijfelen, of ik hem nog wel te Kedirie zoude aantreffen.

Toen eerst, als ik hem daar levenloos zag met zijne kalme gelaatstrekken, waarop ieder spoor van kommer verdwenen was, viel mij de schil van de oogen en begreep ik waarom hij de voorkeur gegeven had aan de rust van het stille graf.

Met welk eene koortsachtige geestdrift hij door de bevolking in het familiegraf werd bijgezet, sulks is ons bekend door de dagbladen: wij zullen daarom maar niet weder in herhaling vervallen van reeds bekende zaken, hebbende wij tot onze verontschuldiging aan te voeren, dat wij het geduld van de jagtliefhebbers op eene zware proef hebben gesteld, door deze afwijking van ons eigenlijk doel, *„de mededeeling van eene tijgerjagt"* omdat het ons voorkwam dat de belangstelling daaromtrent zoude vermeerderen, nu men eenigermate bekend is met de antecedenten van den jager in quaestie.

Zij die de omstreken van Kedirie bezocht hebben en wel eens tot Toelong Agong zijn doorgedrongen, zullen voorzeker wel eens bezorgde blikken geworpen hebben, ter regter en ter linker zijde van den grooten weg, die door uitgestrekte wouden begrensd wordt, wanneer zij te paard, bij het naderen van den avond, het onrustige dier instinctmatig den ruimen teugel vierden. — Zonderlinge geluiden, voortgebragt door dieren, naar wier namen men te vergeefs zoude gissen, treffen uw oor, terwijl het oog zich verwondert over de driestheid dier talrijke wilde varkens, die onwillig den grooten weg voor u ontruimen, en van uit de koffijtuinen u philosophisch blijven aanstaren, of gij niet begrijpen kunt, dat zij zich bij het vallen van den avond onlekker gevoelen in die verraderlijke wouden, alwaar de bloeddorstige tijger met eene ledige uitgehongerde maag loert op buit, en allerlei listen in het werk stelt, ten einde het knorrige zwijnenras te belagen en te bekruipen.

Ongetwijfeld is uw oog dan wel eens gevallen op die menigvuldige slingerpaden, die naar het digtste van het woud voeren, nu eens langs hoog opgeschoten riet, dan weder zich kronkelende door struik en heestergewas, zoodat men genoodzaakt is de ganzenmarsch aantenemen.

Voorzeker beving u dan wel eens eene onwilkeurige huivering, wanneer gij eene vrouw, beladen met eene zuigeling en eene vracht pisang-bladeren, langs die gevaarlijke paden den grooten weg zaagt verlaten, terwijl uwe blikken den grond onderzochten en aldaar duidelijk ontwaarden, de veelvuldige afdrukselen van tijgerklaauwen, als zoovele onwederlegbare bewijzen, dat geen ingebeeld maar wel een wezenlijk gevaar die arme moeder met haar hulpbehoevend kind boven het hoofd hangt.

Die indrukken en gewaarwordingen ondervond ik ten minste toen ik met de buks op schouder voor de eerste maal dat terrein verkende.

Jaarlijks worden mannen, vrouwen en kinderen in die streken door tijgers verscheurd, zonder dat daarom die dessabewoners van hun geliefkoosd denkbeeld terugkomen, „dat zulks is toeteschrijven aan het noodlot, zoodat men even goed de prooi wordt van den tijger, indien zulks bepaald is, al zet men dan ook nooit den voet in het bosch!" Van daar hun flegma waarmede zij ongewapend zelfs des nachts in de maneschijn, pisangbladeren gaan halen in de bosschen, en dat langs paden die de gewapende European niet gaarne betreedt.

Voorvallen van dien aard verontwaardigden immer het moedige hart van onzen ridderlijken Djojo Admodjo en wee den tijger, dien hij in die stemming onder schot kreeg!

Het was eene volstrekte onmogelijkheid te voet doortedringen in de ongebaandste wildernissen, ten einde den tijger optezoeken in zijne verborgendste schuilhoeken en hem te storen in zijn gewoon morgen en middagslaapje. Daarom had hij twee wagens laten vervaardigen, die veel overeenkomst hadden met die karren, waarmede men in de binnenlanden de javaan het hout uit de bosschen ziet halen, met dit onderscheid echter dat zij grooter waren van omvang, en voorzien van een hoog stellaadje van waar men een vrij uitzicht had om zich heen. — Eenige lansen, die met het spitse einde naar buiten staken schrikten den tijger af het voertuig van achteren te bespringen, hetwelk door een span van zes karbauwen werd voortgetrokken. — Die twaalf reusachtige dieren waren wezenlijk eenig in hun soort: nimmer zag ik zulk een woest uiterlijk met zooveel gedweeheid, eene dergelijke logge gestalte, met zoo veel kracht en vlugheid gepaard!

Op een teeken van den begeleider lagen zij allen ter aarde geknield en waarlijk geene hindernissen hoe schijnbaar onoverkomelijk ook, die zij niet te boven kwamen om in het digtste en het ontoegankelijkste van het woud doortedringen.

Die menner met zijn vreemdsoortig hoofdtooisel, zijnen langen knevel en door de zon geblakerd voorkomen stond gewoonlijk op den distel van den wagen, en in eene taal alleen voor zijne dieren verstaanbaar, stuurde hij steeds met behulp van zijne uitermate lange zweep in allerlei rigtingen met zooveel juistheid dat eene wezenlijke schuit niet beter aan het roer kon gehoorzamen.

Het was in een dier heerlijke nachten, waarin de volle maan met onverwelkten luister de afwezigheid der zon zoo ruimschoots vergoedde, dat ik geheel onverwacht eene uitnoodiging ontving mij te vervoegen tot den Luitenant.

De toonen van verscheidene gammelangs klonken mij uit de verte in de ooren nu en dan afgewisseld met het jubelend gejuich van duizende stemmen, zoodat ik wel gissen kon dat men feest vierde.

„Perkara apa, sergeant, riep ik den javaan van uit mijne legerstede te gemoet, op onvergenoegden toon?

Perkara pasang, toewan, was het kort en bondig antwoord.

Als een liefhebber van den ouden stempel, was ik oogenblikkelijk in jagttenue en bevond mij weldra aan zijne woning. Een dessa-bewoner zat in eene ootmoedige houding gehurkt in de nabijheid van den Raden mâs en staakte bij mijne komst zijne mededeelingen. Met weinige woorden gaf mij de Luitenant te kennen, dat een oud man, de vader van den javaan, waarmede hij zoo even in gesprek was, het slagtoffer geworden was van eenen tijger en hij besloten had, het ondier over zijne onbeschaamdheid te straffen.

Het rijtuig stond reeds gereed ten einde ons naar Kandal te brengen. (*Wordt vervolgd.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
April	6	Nederlandsche	Canton.	H. J. Tweehuijs.	Batavia.
„	7	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Stoomschip Banda.	W. Vogel.	Batavia.
„	—	„ „	Bintang Tjeigoan.	Ong Kanghan.	Balie (Badong.)
„	—	„ „	So-Ookdien.	Sech Salim bin Salim Baiese.	Bawean.
„	—	„ „	Ammana Tulbarie.	Sech Hamoot bin Mohamat Banbok.	Grissee.
„	—	Nederlandsche	De stad Schiedam.	T. A. Wulp.	Makassar.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
April	7	Balische	Doris.	Tan Tik Tjan.	Balie (Badong.)
„	—	Nederlandsche	De stad Nijmegen.	H. P. Cruijs.	Nederland.
„	8	Nederl. Ind.	Boesroel Karim.	Said Mohamat Hanneman.	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Johanna Maria Christina.	C. Gorter.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	„ „ „ „
id.	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Wilhelmine Cox.	Deibel.	Padang v. Sumanap.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Hebe.	Falkeberg.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
id.	Catharina.	Olson.	id.	„ „ „
Nederlandsche	Derkina Titia.	Evink.	Onbepaald.	„ „ „
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	„ „ „
id.	Canton.	Tweehuis.	Macassar.	„ „ „
id.	Prins van Oranje.	Antink.	Onbepaald.	„ „ „
id.	Zeenimph.	Witsen Elias.	id.	„ „ „
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Minister Thorbecke.	C. van Duijn.	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
id.	Laurens Koster.	Koenen.	Ter bevrachting	„ „ „ „ „ „
id.	Delftshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
id.	Baltimore.	Brakke.	Onbepaald.	„ „ „ „
id.	Patriarch Samhiri.	G. G. Lion.	Nederland.	„ „ „ „
Engelsche	Sophia Fraser.	Wilson.	China.	Hill Broekman & Co.
id.	Fleda.	Sanders.	Ter bevrachting.	„ „ „ „
Bremer.	Franklin.	F. H. Stokman.	Reparatie.	B. J. van Eck & Co.
Nederland.	Stad Gouda.	K. D. Breuning	Onbepaald.	„ „ „ „ „ „
id.	Gebrs. Houtman.	C. J. Bax.	Amsterdam.	„ „ „ „ „ „
id.	Broedertrouw.	G. Rotgans.	id.	„ „ „ „ „ „
Engelsche	Sea Witch.	Devine.	Australie.	P. Kervel & Co.
Fransche	Concorde.	Bertin.	Reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Ferdinand en Louis.	De Weerd.	In lossing.	McMillan Marten & Co.
id.	Everdina Elisabeth.	C. J. Tonjes.	Nederland.	E. ten Brinck & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. bark *Canton*, de heer P. W. Holland en familie.

Met de stoomboot *Banda*, Majoor Heisterkamp, Luit.-ter-zee Hugenholtz en van Mahren, de heeren Deeleman, van Buren, Ridder de Stuers, Grewen en familie, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. bark *Stad Nijmegen*, de jonge heer van Hall.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Etna, Onrust, Amsterdam en Samarang; de schepen Oost India Pakket, Arij Scheffer, Prins van Oranje, Johanna Maria Christina, Faidul Mobarak, Franklin, Broedertrouw, Ammana Tulbarie en de Stad Schiedam; de stoomschepen Banda en Macassar; de barken Fathal Maän, Saijan Maskoer, Salma, Drie Vrienden, Delftshaven, Louisa Jacoba Johanna, Fathool Joesoer, Soedul Gair, Baltimore, Naim Balgijer, Abool Hasim, Laurens Koster, Wilhelmina Cox, Abool Hair, Alhamadanie, Aldjoesoer, Kim Tianhoat, Zein, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Fleda, Nawan Eljoesoor, Banka', de Stad Gouda, Marion Macentijre, Maijmoon, Derkina Titia, Patriarch Samhiri, Ferdinand en Louis, Zeenimph, Minister Thorbecke, Catharina, Everdina Elizabeth, Concorde, Sanel Gair, Hebe, Canton en Ida; de brikken So-Ootdin, Sophia Fraser, Fathal Hair en Fathus Seroer; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Bil Madjiet, L' Union, Sea Witch, Bintang Tjaigoan en So-Ookdin; de kotter Riengit.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

28 Maart. De Ned. Ind. bark *Carolina*, gezagv. L. Struijk, van Samarang, den 21 Maart; het Ned. Ind. schip *Ernst Willem*, gezagv. M. Paulino, van Tjilatjap, den 12 Maart.

29 Maart. De Ned. Ind. kotter *Mabroek*, gezagv. Sech Achmat bin Said Banie, van Balie, den 20 Maart.

1 April. De Ned. Ind. bark *Bacht Mastora*, gezagv. Said Machmoot bin Aloei Alhabassij, van Soerabaya, den 25 Maart.

VERTROKKEN.

1 April. De Ned. Ind. schoener *Atiat Tulmaulah*, gezagv. Oewa Mohamat, naar Biema.

2 April. De Ned. Ind. schoener *Fathcol Haer*, gezagv. Said Alie bin Mohamat Molahilla, naar Biema; de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaya, naar Soerabaya; de Ned. bark *Jan Schouten*, gezagv. J. Coening Meijer, naar Tjilatjap.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Sie Damar en Mifrejool Moelook; brikken Machmoedie en Sie Kanoegrahan; kotters Noorsassie en Mabroek; barken Jeannette, Carolina en Bacht Mastora; het schip Ernst Willem.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 7den tot en met den 9den April 1859.

AANVOER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Bintang Tjie Goan*, gez. Ong Kang Han, agent Gezagvoerder.

350 picols koffij, 26 picols Balische dendeng, 31,000 stuks gez. eijeren, 1500 stuks klapper-noten, Gezagvoerder.

Van Batavia per het stoomschip *Banda*, gezagv. W. Vogel, agent W. Cores de Vries.

10 kisten manufacturen, Adam & Co; 1 kist zadels, van Vloten; 19 kisten manufacturen J. F. van Leeuwen & Co; 1 handwagen, 1 kist met 180 realen stofgoud, 1 paard, 1 kist kramerijen, 7 stuks japansche dozen, W. Cores de Vries; 1 kist regaal, Order; 7 Collies koopmanschappen, diverse personen.

Van Batavia per het Ned. schip *Canton*, gezagv. H. J. Tweehuijs, agenten Schimmelpenninck & Co;

50 tobben staal, 4 kisten koopmanschappen, 100 kisten roode wijn, J. F. van Leeuwen & Co; 14 kisten manufacturen, 10 balen goeniezakken, 100 vaten meel, 10 kisten manilla sigaren, Adam & Co, 1 kist 1 ijzeren brandkast, E. ten Brinck & Co; 1 hand wagen, Anemaet & Co; 20 dozijn spiritus, 2 kisten eau de cologne, Gebr. van Delden; 1 kelder provisien, Schimmelpenninck & Co; 2 rijtuigen, 1 kistje regaal, B. J. van Eck & Co; 10 kisten koopmanschappen, Johan; 14 kisten suikerwerk, J. F. Welter; 20 kisten manilla sigaren, Thomas; 201 rollen manilla touwen, 320 kistjes zeep, 135 collis koopmanschappen, 70 balen en kisten manufacturen en kleinigheden, diverse personen.

Van Macassar per het Ned. schip *Stad Schiedam*, gezagv. F. Wulp, agenten Fraser Eaton & Co.

$366\frac{47}{100}$ picols rotting, Gezagvoerder; $275\frac{30}{100}$ picols wilde noten, J. F. van Leeuwen & Co; 1033 picols rotting, N. H. M.; 7 rollen matten, 11 kisten meubels, 14 stoelen, P. Vader.

UITVOER.

Naar Balie per het Nederl. Ind. schip *Doris*, gezagv. Tan Tik Tjan. 100 oude gebr. olie-tonnen, 3 kisten spiegeltjes, 361 goeniezakken, Hill Broekman & Co; 4 kisten cambrics, Fraser Eaton & Co; 3 kisten amfioen, Tan Bindjang.

Naar Panaroekan per het Nederl. schip *Commissaris des Konings van der Hein*, gezagv. J. van Zanten.

$156\frac{1}{2}$ last steenkolen, 17000 steenen, 3 vaatjes spijkers, 1 kist Holl. sigaren, 63 bossen ijzer, 4 kisten rijtuigen, 30 kisten bier, 26 kisten wijn, 35 vaatjes boter en andere diverse kleinigheden, Major Matzen & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ 19.—

KOFFIJ Nominaal.

RIJST (CARGA) per koijang. ƒ 135 à ƒ 140.—

Id. (WITTE) „ „ ƒ 160 à ƒ 170.—

KOMIJNZADEN ƒ 40 per picol

ARAK per legger ƒ 50.—

OLIJE (KLAPPER) ƒ 14.—

OLIE (KATJANG)

KADJANG MATTEN

ROTTING. ƒ 9 à ƒ 12.—

WISSELKOERS Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.